

NIEUWSBRIEF

mei 2026

Samen Revalideren in de Geriatrische Revalidatie

Beste allemaal!

Hierbij de eerste nieuwsbrief van het project *Samenwerken met informele zorg in de Geriatrische Revalidatie*. We zitten mooi op schema met het project en nemen jullie graag mee in waar we nu staan.

Inhoud project in een notendop

In dit project zoeken we uit op welke manier professionals, naasten en vrijwilligers goed samen kunnen werken in de Geriatrische Revalidatie (GR), dit met het doel om kwalitatief goede revalidatie te bieden en revalidanten en naasten goed te begeleiden richting ontslag. Dat doen we door het verzamelen van goede voorbeelden uit het land, het samen met twee GR-organisaties ontwerpen van nieuwe werkwijzen, en het maken van een handreiking en scholing voor (toekomstige) GR-revalidatieprofessionals. Het project wordt gesubsidieerd door Regieorgaan SIA. We trekken samen op met onderstaande partners:

Stand van zaken

Het project *Samenwerken met informele zorg in de Geriatrische Revalidatie* is lekker op stoom. We hebben samen met studenten praktijkgericht onderzoek uitgevoerd: enquêtes uitgezet bij professionals, revalidanten, naasten en professionals geïnterviewd en een drukbezocht Webinar gehouden. De volgende stappen – de analyse, het ontwerpgericht actieonderzoek bij twee GR-organisaties en het ontwikkelen van de handreiking en scholing – zijn inmiddels gestart.

We merkten dat de projecttitel niet passend was. ‘Samenwerken met informele zorg’ is vanuit zorgorganisaties beschreven, terwijl we juist willen toewerken naar gelijkwaardige samenwerking tussen formele en informele zorg. Daarom hebben we de titel aangepast naar *Samen Revalideren*.

Bevindingen tot nu toe

Naasten willen actiever meedoen in de revalidatie, maar wél op een manier die voor hen haalbaar is. Ze willen graag dat verwachtingen helder zijn en de ruimte om samen te bespreken waar hun grens ligt. Ze krijgen graag praktische tips, zodat ze zich bekwaam voelen in hun rol in de revalidatie. Naasten delen graag hun expertise en denken graag mee, zij kennen de revalidant het beste.

Professionals zien het belang van samen revalideren, maar zijn soms nog zoekend naar een goede aanpak. Veel professionals vinden het lastig om te vragen wat naasten kunnen bijdragen. Vaak wordt aangenomen dat naasten het al zwaar genoeg hebben. Zorg delen met naasten of vrijwilligers voelt spannend: wat als er iets misgaat? En er is weinig tijd om echt te investeren in een goede samenwerking met naasten en vrijwilligers.

GR-afdelingen in Nederland hebben **inspirerende werkwijzen** gedeeld om samen te revalideren, zoals: het **samen revalideren gesprek**, een **menukaart** met taken die naasten kunnen oppakken, samen het **doel van de week** bepalen en het **oefenen m.b.v. video's**.

Bijdrage uit het veld

Mantelzorgers spelen een onmisbare rol in de geriatrische revalidatie. Maar hoe vanzelfsprekend is het dat zij ook écht als gelijkwaardige partner worden gezien? Janita Neuteboom, beleidsadviseur van MantelzorgNL, deelt een waardevolle reflectie op samenwerken met mantelzorgers.

Mantelzorgers zijn er al

Nog voordat een revalidatietraject begint, zijn er al mantelzorgers. Niet omdat het moet, maar omdat ze dat willen. Vanuit liefde, verbondenheid en de wens om er voor de ander te zijn, bieden zij steun, aandacht en zorg. Dat kan bestaan uit praktische hulp, maar ook uit nabijheid, luisteren en meedenken. Samenwerken gaat daarom verder dan het uitvoeren van taken. Het *'betrekken van mantelzorgers'* hoeft niet georganiseerd te worden; het is al aanwezig, geworteld in de relatie tussen mensen.

Zorg vanuit de relatie

Wat mantelzorgers doen, komt voort uit die band. Wanneer deze menselijke maat het uitgangspunt is, staan niet het systeem of protocollen centraal, maar de vraag wat passend en nodig is voor zowel de zorgvrager als de mantelzorger. Dat vraagt erkenning voor de rol van mantelzorgers en voor wat zij al doen en betekenen in het dagelijks leven.

Wel verantwoordelijkheid, weinig invloed?

In de praktijk ervaren veel mantelzorgers dat zij wel *eigenaarschap* krijgen. Zij voelen zich verantwoordelijk voor het welzijn en herstel van hun naaste. Ze denken mee, helpen en zijn nauw betrokken bij het dagelijks functioneren. Tegelijkertijd ontbreekt vaak de *zeggenschap*: de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op keuzes en om daadwerkelijk mee te beslissen. Mantelzorgers hebben niet altijd een duidelijke

stem, terwijl hun kennis en ervaring juist van grote waarde zijn.

Dat roept een wezenlijke vraag op: werken we daadwerkelijk samen, of vragen we veel van mantelzorgers zonder hen ook echte invloed te geven?

Samenwerken is in balans zijn

Goede samenwerking vraagt om balans. Het gaat niet alleen om verantwoordelijkheid dragen, maar ook om de ruimte krijgen om mee te praten en mee te beslissen. Alleen dan ontstaat gelijkwaardigheid. Tegelijk blijft één uitgangspunt belangrijk: mantelzorg is vrijwillig. Het mag nooit voelen als een verplichting. Mantelzorgers moeten kunnen aangeven wat zij wel en niet kunnen of willen doen. Samen revalideren betekent dat ieders rol ertoe doet: die van de zorgvrager, de mantelzorger en de professional. Vanuit de relatie, met aandacht voor de mens en met ruimte voor ieders stem, wordt samen verkend en vastgesteld wat het gewenste resultaat van de revalidatie is. Daarbij wordt ook expliciet gemaakt wat ieder vanuit zijn of haar rol kan en wil bijdragen.

Meer lezen?

Bezoek onze website www.mantelzorg.nl en bekijk onze keuzehulp voor mantelzorgers [Mantelzorg - Keuzehulp voor mantelzorgers. Handelingen overnemen van de zorgprofessional](#)

Janita Neuteboom, MantelzorgNL

Blik vooruit

Het project loopt tot september 2027. De komende tijd gaan we verder met de Realist Evaluation, dat wil zeggen dat we analyseren welke werkwijzen van samen revalideren werken, voor wie, onder welke omstandigheden en waarom. Verder ontwerpen en realiseren we werkwijzen gericht op samen revalideren bij twee GR-organisaties. De goede voorbeelden van werkwijzen en inzichten van wat werkt worden gebundeld in een handreiking en scholing voor (toekomstige) GR-professionals.

Heb je zelf een waardevolle inbreng voor de volgende nieuwsbrief? Laat het ons weten, dan nemen we dit mee in de volgende editie.

Contact

Lobke Havens en Sandra Jellema, docent/onderzoekers HAN
Lectoraat Neurorevalidatie – Eigen Regie en Participatie
Lobke.Havens@HAN.nl en Sandra.Jellema@HAN.nl